

Ověřovací doložka

k datové zprávě

podle zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen “zákon”)

1. ODDÍL - Záznam o konverzi

Pořadové číslo konverze: 57254

Název organizace:

Jméno a příjmení: Jana Krimová

Datum: 8.7.2013 14:57:31

2. ODDÍL - Údaje o konvertovaném dokumentu

Výstup odpovídá vstupu: ANO ☒ NE ☐

Počet listů: 3

Zajišťovací prvek:

3. ODDÍL - Poznámky

8.7.2013

Datum vyhotovení

25 5400 Clb 5400 vzor č. 1

Elektronický podpis

Vážený pan

Mgr. Petr Prokop

vrchní ředitel sekce veřejné správy a eGovernmentu
Ministerstvo vnitra

Váš dopis značky ze dne
MV-69518-2/ODK 18.6.2013

Naše č.j.
2013/40856-52

Vyřizuje
JUDr. Přenosilová

V Praze dne
8.7.2013

Věc: Odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné funkce

Vážený pane vrchní řediteli,

skutečnost, zda v konkrétním případě zastupitelé odpovídají za vzniklou škodu, nemůžeme posoudit. Pokud jde o problematiku odpovědnosti za škodu podle zákoníku práce a o výkon veřejné funkce, uvádíme:

I. Historické souvislosti

Problematiku odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné funkce upravoval i předchozí zákoník práce - zákon č. 65/1965 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen "PZP").

V § 2 odst. 1 PZP bylo stanoveno, že na vztahy vyplývající z výkonu veřejné funkce se PZP vztahuje, pokud to výslovně stanoví nebo pokud to stanoví zvláštní právní předpisy. V § 124 odst. 1 PZP byl pak v rámci překážek v práci na straně zaměstnance z důvodu obecného zájmu uveden i výkon veřejné funkce. Dále pak v § 14 odst. 2 nařízení vlády č.108/1994 Sb., bylo uvedeno, že výkonem veřejné funkce je například výkon funkce poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu, senátora Senátu Parlamentu, člena zastupitelstva územního samosprávného celku nebo přisedícího.

V rámci společných ustanovení o odpovědnosti zaměstnavatele za škodu byla pak v § 206 PZP vztahena působnost PZP i na osoby vykonávající veřejné funkce. Z § 28 odst. 1 nařízení vlády č. 108/1994 Sb. pak vyplývalo, že,

- 1) Fyzickým osobám plnícím veřejné funkce a funkcionářům odborové organizace odpovídá za škodu vzniklou při výkonu funkce nebo v přímé souvislosti s ní ten, pro koho byli činní.**
- 2) Fyzické osoby plnící veřejné funkce a funkcionáři odborové organizace odpovídají za škodu tomu, pro koho byli činní.**

V rámci širších souvislostí lze uvést, že § 206 PZP a § 27 až 29 nařízení vlády č. 108/1994 Sb., upravovaly odpovědnost za škodu podle pracovněprávních Ministerstvo práce a sociálních věcí, odbor pracovněprávní legislativy; tel.: + 420 221 922 231
e-mail: martina.rollova@mpsv.cz; www.mpsv.cz
bankovní spojení: ČNB Praha 1, provozní č. 2229-001/0710, investiční č. 916-2229-001/0710
IČ: 00551023

předpisů v případech, kdy fyzické osoby nebyly v pracovněprávním vztahu, ale jejich činnost byla takového charakteru, že bylo žádoucí jim poskytnout vyšší ochranu. Jednotlivým skupinám těchto fyzických osob však byla poskytována různá míra ochrany (zpravidla šlo o odpovědnost za škodu způsobenou pracovním úrazem). **Ustanovení PZP o odpovědnosti zaměstnance za škodu způsobenou zaměstnavateli se vztahovala pouze na fyzické osoby vykonávající veřejné funkce a dále na žáky a studenty.**

V té souvislosti poukazujeme na to, že **PZP, pokud jde o odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné funkce**, nerozlišuje, zda je fyzická osoba uvolněna nebo neuvolněna pro výkon této funkce. Jinak řečeno, **nerozlišuje mezi uvolněnými a neuvolněnými členy zastupitelstva územního samosprávného celku**. Nejsme sice věcně příslušní k výkladu zákona o hlavním městě Praze, ale podle našeho názoru tento zákon výslovně nestanoví, že se na neuvolněné členy zastupitelstva ustanovení o odpovědnosti za škodu podle PZP nevztahují. Je-li tomu tak, pak se s názorem vyjádřeným v odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu sp.zn. 25 Cdo 1319/2004 neztotožňujeme a souhlasíme s Vaším názorem, že takové rozlišování je paradoxní a neodůvodněné.

II. Právní úprava provedená zákonem č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen "ZP")

Z § 5 odst. 1 ZP vyplývá, že na vztahy vyplývající z výkonu veřejné funkce se ZP vztahuje, pokud to výslovně stanoví nebo pokud to stanoví zvláštní právní předpisy. V § 201 ZP je pak v rámci překážek v práci na straně zaměstnance z důvodu obecného zájmu uveden i výkon veřejné funkce a zároveň je zde stanoveno, že výkonem veřejné funkce je například výkon funkce poslance Poslanecké sněmovny Parlamentu, senátora Senátu Parlamentu, člena zastupitelstva územního samosprávného celku nebo předsedícího.

Z § 392 ZP odst. 1 vyplývá, že:

- 1) Fyzickým osobám plnícím veřejné funkce a funkcionářům odborové organizace odpovídá za škodu vzniklou při výkonu funkce nebo v přímé souvislosti s ní ten, pro koho byli činní.**
- 2) Fyzické osoby plnící veřejné funkce a funkcionáři odborové organizace odpovídají za škodu tomu, pro koho byli činní.**

V době, kdy se připravoval nový zákoník práce (zákon č. 262/2006 Sb.), se předpokládalo, že ke stejnému dni nabyde účinnosti i zákon o úrazovém pojištění zaměstnanců (zákon č. 266/2006 Sb.). Protože se v průběhu legislativního procesu ukázalo, že nový zákoník práce nabyde účinnosti dříve, **byla do přechodných ustanovení nového zákoníku práce zařazena nejen ustanovení upravující odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech a nemocech z povolání, ale i úprava, která byla dříve upravena v § 206 PZP a v § 27 až 29 nařízení vlády č. 108/1994 Sb. (viz ČÁST ČTRNÁCTÁ, hlava I, Díl 1, Oddíl 5 - Společná a zvláštní ustanovení o odpovědnosti za škodu).**

Podle našeho názoru proto v případě, že člen zastupitelstva územního samosprávného celku při výkonu funkce nebo v přímé souvislosti s ním způsobí škodu, bude odpovídat za vzniklou škodu podle příslušných ustanovení ZP, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak. Podle našeho názoru, zákon o hlavním městě Praze výslovně nestanoví, že se ustanovení ZP o odpovědnosti za škodu na neuvolněné členy zastupitelstva nevztahují, proto je třeba podle ZP posuzovat odpovědnost všech členů zastupitelstva (uvolněných i neuvolněných). K výkladu zákona o hlavním městě Praze však MPSV není věcně příslušné.

Na odůvodnění našeho právního názoru uvádíme následující **příklad**:

Tři zastupitelé územního samosprávného celku způsobí škodu 5 milionů Kč, je jednoznačně prokázáno, že při výkonu funkce všichni porušili konkrétní právní předpis, v důsledku porušení tohoto právního předpisu došlo ke škodě (přímá příčinná souvislost), a že vznik této škody zavinili, u všech šlo o nedbalost.

Podle ZP škůdci odpovídají podle míry svého zavinění, a byla-li škoda způsobena z nedbalosti, hradí škodu nejvýše do čtyřapůlnásobku průměrného měsíčního výdělku. Podle občanského zákoníku by odpovídali solidárně (společně a nerozdílně) a hradili by skutečnou škodu (žádné omezení výše škody zde neplatí).

V případě, že na uvolněného zastupitele by se vztahoval ZP a na neuvolněné zastupitele by se vztahoval občanský zákoník, mohlo by dojít k této absurdní situaci:

Uvolněný zastupitel by se na vzniku škody podílel 60%, ale uhradil by jen čtyřapůlnásobek průměrného měsíčního výdělku (své odměny). Zbylí 2 neuvolnění zastupitelé by museli uhradit zbylou část škody. U nich podle občanského zákoníku však již platí solidární odpovědnost - takže pokud by například jeden neuvolněný zastupitel pobíral minimální mzdu a na vzniku škody se podílel 30% a druhý neuvolněný zastupitel byl bohatý podnikatel a na vzniku škody se podílel 10%, pak by pravděpodobně poškozený (obec) vymáhal zbylou škodu po bohatém podnikateli.

Podle našeho názoru by takové posouzení bylo nejen v rozporu s dobrými mravy, ale i s ústavními principy.

Závěrem poznamenáváme, že MPSV není právními předpisy zmocněno k podávání závazných výkladů pracovněprávních předpisů. V případě sporu může s právními účinky pro účastníky rozhodnout pouze soud.

S pozdravem

JUDr. Ladislav Trylč
ředitel odboru pracovněprávní legislativy